

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte: Toma Nadejda,
Judecătorii: Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor,

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către procurorul adjunct al Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, împotriva sentinței Tribunalului Militar al Districtului Militar Ucrainean din 03 martie 1935, în cauza penală în privința lui,

Cebanenko Onufrii xxxxxxxx, născut în anul
xxxx, originar și locuitor al xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx,
xxxxxxxx, xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 29.03.2022 – 08.08.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar Ucrainean din 03 martie 1935, Cebanenko Onufrii a fost condamnat în baza art. 54-8 Cod penal al RSSU cu aplicarea art. 42-2 alin. (2) Cod penal al RSSU, la pedeapsa de 6 (șase) ani privațiune de libertate, cu executare în lagăr de corectare prin muncă, fără interdicții în drepturi și fără confiscarea averii personale din lipsa acesteia.

Prin aceeași sentință, Cebanenko Onufrii a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 54-10 Cod penal al RSSU, din lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii imputate.

2. Potrivit sentinței, Cebanenko Onufrii a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind soldat în Armata Roșie, îndeplinind însărcinări de primire și expediere a corespondenței în regimentul de transmisiuni nr. 6, suspectat de faptul că din scrisoarea destinată ostașului Conofițchii a sustras 30 de ruble, de către comandantul regimentului Brandman la 05 decembrie 1934, i-a fost dispusă sancțiunea disciplinară - deținerea în carcer pe un termen de 5 zile, însă înainte de a fi dus în fața acestuia în Statul major, inculpatul a scos din toc revolverul de model „Nagan„ și l-a ascuns în buzunar cu scopul de a-l omorî pe comandant, dar din motiv că a fost dezarmat nu și-a realizat intenția.

Tot el, în momentul când a ajuns în Statul major al regimentului, i-a spus ajutorului comandantului Calinicenco, că indicațiile date de Brandman nu le va executa, exprimându-se că dacă a fost omorât Kirov, atunci el îl va ucide pe comandantul regimentului. În circumstanțele create, Calinicenco, văzând că

Cebanenko este foarte agitat și se comportă neadecvat l-a dus în altă odaie, unde a fost chemată persoana de gardă din regiment, cu ajutorul căreia a fost dezarmat, după care l-au dus în cabinetul comandantului regimentului Brandman, unde inculpatul în discuție cu acesta, prelungea să-l insulte cu amenințări că îl va omorî și se va sinucide.

3. Procurorul adjunct al Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Cebanenko Onufrii.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că în cadrul judecării cauzei penale în privința lui Cebanenko Onufrii, a fost încălcat dreptul condamnatului la apărare, deoarece cauza a fost examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie.

Astfel, sentința de condamnare adoptată în privința lui Cebanenko Onufrii, constituie o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în CEDO, și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, reprezintă viciu fundamental care în cadrul procedurii precedente, a afectat hotărârea pronunțată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru: „*activitate contrarevoluționară*”, „*trădare de patrie*”, „*răspândirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orânduirea sovietică de stat și obștească*”, pentru alte „*crime de stat*”, pentru „*încălcarea legilor și regulilor cu privire la separarea bisericii de stat și a școlii de biserică*”, „*atentarea sub formă de îndeplinire a ritualurilor religioase la persoana și la drepturile cetățenilor*”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar Ucrainean din 03 martie 1935, Cebanenko Onufrii a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 54-8 Cod penal al RSSU – adică *comiterea unui act terorist împotriva reprezentanților puterii sovietice sau militanților revoluționari, precum și participarea la punerea în aplicare a unor astfel de acte.*

Totodată, Colegiul penal reține că, prin aceeași sentință, Cebanenko Onufrii a fost de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 54-10 Cod penal al RSSU, din lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii imputate.

Subsidiar, Colegiul penal reține că, prevederile art. 54-8 Cod penal al RSSU care incriminează acțiunile de care a fost învinuit Cebanenko Onufrii, se regăsesc în Partea Specială, Capitolul I din Cod penal al RSSU, cu denumirea generică „Контрреволюционные преступления” - în traducere „Infracțiuni contrarevoluționare”.

Așadar, ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Cebanenko Onufrii în baza art. art. 54-8 Cod penal al RSSU, cu casarea parțială a acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul în anulare declarat de procurorul adjunct al Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, se casează parțial sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar Ucrainean din 03 martie 1935, cu încetarea procesului penal în privința lui **Cebanenko Onufrii xxxxxxxxxxxx**, condamnat în baza art. 54-8 Cod penal al RSSU.

Cebanenko Onufrii xxxxxxxxxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor